

=====

ŠKOLA NARUBY aneb POHLED Z DRUHÉ STRANY

=====

Část 5. - O „vstupech“ a poznámkách

=====

Aniž jsme se nějak domlouvali, pan Luděk Müller (můj emeritní žák a student, mnou občas přezdívaný Vlado von Habrzina, proč Vlado, je hádanka pro pamětníky) mi poskytl úvodní motto k dalšímu povídání tím, co napsal na FB nedávno v diskusi, a já to ocituji téměř přesně jen s nepatrnými redakčními úpravami (je to odpověď na otázku z jistého testu – kdy jsme se poprvé setkali):

„První kontakt? Učiliště, první den, všeobecný hlahol při seznamování se spolužáky... Najednou se objevila ve dveřích postava v modrém plášti, třída utichla a do nastalého ticha jste pronesl: „ Tady je lidí.. A každéj jinej... Je vidět, že si vás doma dělali každý sám...“ A nastal výbuch 😊😊 Takže jedním slovem? Jedině ŠOK..😁😁😁 Z hlavy jsem to nedostal a to to v září bude 30 let..“

Tak na tohle „entrée“ jsem už zapomněl, ono jich bylo totiž více.

Když jsem začátkem každého školního roku nastoupil k výuce do nějaké nové třídy, zocelené žactvo hlavně vyšších ročníků, jakž je jeho nepsanou povinností, okamžitě začalo zkoušet, co si může dovolit. Štěbetání, chichotání, legrácky. Tak jsem je rychle utnul v zárodku: „Dámy a pánové, jmenuji se ..., budu učit Smiřte se s tím, že legraci dělám při vyučování jenom já a nesnáším konkurenci. Dále si uvědomte, že vy tady žvaníte zadarmo jako amatéři, zatímco já, jako profesionál, za peníze. A také si uvědomte, že jsme tady, vy i já, dobrovolně. Takže pokud vás to tady nebaví, tamhle jsou dveře a můžete jít. Jestli zjistím, že to tady nebaví mne, tamhle je okno a taky mohu jít. Nebudeme si přece otravovat život.“

Třída ztuhla úžasem, pak se rozesmála a bylo o autoritu postaráno. Častěji se pak ovšem stalo, že do třídy během roku nahlédl někdo z vedení školy a vzápětí se omlouval, že si myslel, že ve třídě nikdo není. To bylo tehdy, když se třída válela smíchy, a já zatím stál u tabule a vedl jsem v poklidu svůj výklad.

=====

Do legend určitě vstoupily i některé moje „poznámky“. Jedné žákyni jsem do učňovské knížky napsal: „Vaše dcera je jako rádio. Sdělte mi však, kde má vypínač“.

Nebo: „Vaše dcera čmárá ve škole po nábytku. Vysvětlete jí, že není doma v obýváku, a sdělte mi, zda to bude čistit sama nebo zda se zúčastníte jako pomocná rodinná brigáda“ (Pokud se mi doneslo, tohle skončilo doma pár pohlavky).

A také: „Vaše dcera má za trest napsat „Nesmím žvanit při vyučování“ a máte na vybranou, jestli to ona napíše stokrát a Vy jednou podepíšete, nebo naopak, tedy ona jednou a Vy stokrát“. Přinesla to 100 x napsané, a že se jí doma vysmáli.

Takových a podobných poznámek jsem ovšem napsal víc, ale kdo si to má všechno pamatovat? Většinu to splnilo účel a bylo kolem veselo. Někdy to ovšem bylo vážnější. Na školách bylo pochopitelně zakázáno kouřit a žáci „směli“ kouřit až tak daleko od školní budovy, kdy už na ně nebylo vidět. Kdo to stihl, tak se přezul, utíkal někam za roh, baf-baf, a už zase mazal zpátky. S tím přezouváním se to dost

zdržovalo, pan školník na SOU na to dost dbal, protože v celé budově byla podlahovina z PVC, která by se snadno poškrábala. Navíc hlásal, že on není pedagog, takže každému klidně vrazí pár facek, když se nebude řádně chovat. Spornou pravdivost tohoto výroku raději nikdo nezkoušel otestovat.

Hlavně dívky si nicméně nedaly říci (měl jsem vůbec dojem, že dívky propadaly kouření více než kluci) a hulily v předsíni dívčího WC. To se ovšem ještě za WC nepovažovalo, byly tam i skříňe s pomůckami, a který učitel měl dozor, tak tam alespoň občas nakoukl. Když jsem tam takhle jednu 17-letou dívku načapal, tak dostala písemně na vybranou: Dvojku z chování nebo písemný souhlas rodičů, že smí (mimo školní budovu) kouřit. I ředitel napjatě čekal, jak tohle dopadne. Asi za dva dny se do školy dostavil otec a chtěl to nějak usmlouvat. Chvilí spustil bla-bla-bla, a pak jsem mu řekl: „Moc vám nerozumím. Čekáte, že si uděláme ze školního řádu trhací kalendář, ač je to oficiální podzákonná norma, podle které se postupuje v případě nějakého maléru i u policie a soudu, a ponese se za to odpovědnost? Proč jí to tedy jako zákonný zástupce neodsouhlasíte sám, beztak to její kouření financujete vy.“ A on: „Když ono je to ode mne jako rodiče takové divné...“

Tak to vyloudilo úsměv na mé tehdy mladistvé tváři: „To jako chcete říci, že to tedy máme přehlížet? A co na to řeknou jiní rodiče?“ Otecko viděl, že necouvnu, obrátil se tedy na přítomnou dcerušku a žalostným hlasem pronesl: „Tak já ti to tedy podepíšu, ale musíš to kouření co nejvíce omezit, že ano, slibuješ?“ - Dívka se tvářila kysele.

=====

Většinou jsem ale o nějaký kontakt s rodiči moc nestál, zastával jsem názor, že si žáky musím srovnat sám, a že za rodiče také neřeším, že jejich deťátko nepapá mrkvičku. Autorita je totiž nepřenositelná. Takže dokud nebyl ve hře alkohol, drogy, záškoláctví, ... řešil jsem si všechno sám.

Vyloženě jsem nesnášel třídní schůzky rodičů. Když se ale zase jednou jedna konala, a já měl být k dispozici rodičům na učebně č. 11, abych odpovídal na jejich ustrašené dotazy, napsal jsem velkým písmem na tabuli: **„Vaše děti jsou obrazem svých rodičů a svých učitelů. Máme se rádi a nestěžujeme si na sebe“**.

Rodiče se přitrousili, přečetli si nápis a jejich jediná reakce byla: „To myslíte vážně? Tak to je poprvé v životě, co si na naše dítě někdo nestěžuje“ a zase odpochoovali. A já měl od nich pokoj. Pak tam vlezla komisi zástupkyně ředitele, přečetla si, co je na tabuli, útrpně obrátila oči v sloup, prohlásila „No jo, šafra...“, zakroutila hlavou a znechuceně odpochovala také.

(Tohle jsem s úspěchem zopakoval i na další škole).

Je také pravda, že někteří rodiče, hlavně maminky, se ani na nic neptali a rovnou prohlásili: „Pane inženýre, jestli vás to naše „dítě“ bude zlobit, tak mu hned jednu stříhnete, já mu doma přidám.“ Ale nutno dodat, že s potomky takových rodičů nikdy problémy nebyly. Pevná ruka rodičů je pevná ruka rodičů, ať si jistá Džamila z Himalájí žvaní co chce.

=====

Tak, přátelé, honem-honem do hajan, další pohádka bude zase někdy příště, ještě jich máme moc na vypravování. (Poznámka z vlastivědy: Při jedné z dálkových cyklocest Brno-Znojmo jsem zjistil, že Hajany jsou obec pár kilometrů jihozápadně od Brna).

K množícím se dotazům, kde jsou předchozí části (ono se to na FB dost často rychle ztrácí v nedohlednu, sděluji, že hned na titulní stránce <http://hony-safra.eu> jsem k tomu zřídil příslušné „tlačítko“. Bude tam vítání.

Některé diskusní příspěvky:

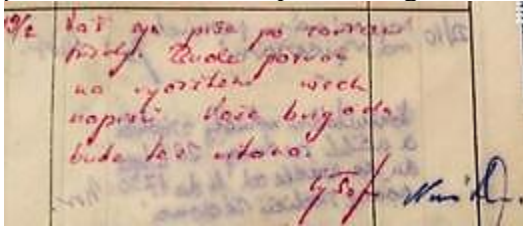
Petr Novák

Hony, na to „entrée“ i na ten modrý plášť si dobře pamatuji. Měl jsem tě za nějakého poblázněného školníka 😊

Hony Šafra: Co se pláště týká, my je nosili už na střední škole jak studenti, tam to bylo běžné. A jako chemik na vysoké také, hodně jsme byli v laborkách, tam jsme bez pláště ani nesměli. Ve fabrice to také bylo dost obvyklé, už kvůli gumárenským materiálům, především sazím, žíravinám, rozpouštědlům... Takže po nástupu do školy jsem to bral už jako zvykovou záležitost a později, hlavně na zdravce, to zase bylo běžné. Učitelé češtin, ruštin, občaneč a tak to nenosili, elektrikář, jak kdy, strojaři dost často, brali to jako stavovskou záležitost.

Petr Novák

Ve sbírce mám 3 tvoje poznámky. Škoda jen že jsem jich nedostal víc, tyhle literární díla je třeba zachovávat pro další generace.

Libuše Vinšová

Přečetla jsem si před spaním, bude se mi dobře usínat se vzpomínkami na „našeho školníka“ v ZDŠ Jeseníka